

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LX. ÉVFOLYAM • 675. SZÁM

11.

2016. NOVEMBER

CSEH KATALIN

Ősztündér

Ősztündérlányka a sűrű avarban,
bársonycipellőjén pillangós csat van.
Citromsárga a ruhája,
dióbarna a kardigánja.
Hajfonata szőke, lebben a szélben,
csillagok pislognak szelíd szemében.
Járja az utakat, az ösvényeket,
gyűjtöget gesztenyeleveleket.
Köd mögött van a lakása:
békésen duruzsol a kályha,
a fazékban szilvaíz kottyán,
olykor a földre is pottyán...
Nemsokára leszáll a hűvös éj,
Ősztündérlányka nyugodni tér.
Álmában ökörnyál lebben,
hóharmat csillan a kertben,
kihajló ágon szökken a fény,
megpihen, lásd, félhold ölén...

BALAJTHY FERENC

Másnak

Lónak lenni volna jó,
Paripa-csikónak!
Vak varjúnak vagy talán
Feketerigónak!

Eső-lánynak volna jó,
Lenni zokogásnak!
Szipogó arancypó,
S felragyognék másnak!

Szél-fiúnak volna jó,
Sötét éjszakának!
Esni-kelni, mint a Nap,
Alkonypirkadásnak!

TÓTH ÁGNES

Ősz a Hargitán

Pipált az ősz, és köhögött.
Pöfögtette a füstködöt,
mely odafent a Hargitán
kis karámokra ült lilán.
Magában meg csak nevetett,
hogy pipafüstjében tehenek
legelnek sárga füveket,
s nem látta, hogy a völgy ölén
füstjét szabdalja már a fény.

LÁSZLÓ NOÉMI

Esti fény

Csillaggal és tarka levelekkel telt meg a sötétség marka.

Nincs is egyéb fényes, csak a szoba sarka, ahonnan egy lámpa szórja sugarát a fázó éjszakába.

Csillaggal és sárga fűszálakkal telt meg a sötétség szája.

Nincs is egyéb fényes, csak az ágy támlája, ahonnan egy égő eregeti fénylő álmait az égre.

DÖME ZSUZSA

Álmodtam

Hason fekve szőnyegemen
a magasba emelkedem,
alattam az egész város.
Felettem a hold varázsol
útítársul tündért, táltost,
s mellém szegődik sok álmos,
dundi angyal. Körbevesznek,
szárnyaikkal melengetnek,
mondják, hűvös ám a mennyek,
ideje, hogy hazamenjek.
Velem jön a tündér, táltos,
égi csillag, mint szentjános-
bogár körülöttem szálldos,
fénye hinti be a várost.
Rám vigyázó kis csillagok
szeme ragyog az ablakon –
ezek szerint itthon vagyok.
Fázom. Kezem, lábam sajog,
szőnyegemen hason fekve
didergek elgémberedve...
(Valamelyik pufók angyal
igazán betakarhatott volna!)

Sherlock, a teknőc

Sherlock, a szárazföldi teknős óvatosan téblábolt a kerti fűben. Boldizsár vette ki a terráriumból, hogy élvezze a természetet. A teknőc rövidesen bátorságra kapott, nekiiramodott, és mire a játékba belefeledkezett gazdája észrevette, árkon-bokron túl volt. Bóklászása közben egy hangra lett figyelmes:

– Csiribiri, ki vagy, mi vagy? Úgy látom, hogy fajtád itt nem őshonos – csiripelte a diófáról Geréb, a kotnyeles kisveréb.

A teknőc nem késlekedett a válasszal:

– Eltaláltad, nem vagyok sem hős, sem honos, én Sherlock vagyok.

– Teljesen félreértettél. Az őshonos azt jelenti, hogy valaki e föld szülötte, és az ősei is itt éltek. Nálunk a békák nem viselnek teknőt, tehát te nem vagy közénk való.

– Márpedig én itt lakom a terráriumban, Boldizsár szobájában.

– A terrárium nem szülőföld, az csak a házi kedvencek lakhelye. Ebből is látszik, hogy valahonnan máshonnan származol... – fecsegte Geréb, de a felső ágon pihenő Fecske Frici közbekotyogott:

– Frityfrity, én tudom, honnan való vagy: Görögországból. Ismerem a nemzetséged.

– Tényleg? – csodálkozott Sherlock. – És mondd, mi van még Görögországban?

– Rengeteg érdekesség: az Akropolisz, a Meteórák... De sietnem kell, mert fiókáim éhesek, és nem fogtam még egy árva szűnyogot sem – ficseregte, és tovaröppent.

A magára maradt teknőc elkeseredetten kiáltott utána:

– Elárulhattad volna bár, hogy merre van Görögország!...

– Akinek ilyen híres detektívneve van, nyomozza ki ezt a csekélységet – vélekedett Szajkó Palkó a meggyfáról.

– Mondasz valamit – helyeselt a teknőc, és máris hozzálátott a nyomozáshoz:

– Az első lépés az, hogy vegyük számba... Mit is? Hát a madársóskát!

– Ostoba szerzet! – fakadt ki Palkó. Ha csak a hasadra gondolsz, sohasem fogsz odatalálni. Azt kell számbavenni, hogy mit tudsz Görögországról.

– Tetszik, ahogy beszélsz, felfogadlak segédemnek. Lássuk csak..., két dolgot is tudok már: az egyik, hogy ott él az apró polip, és... és... egy rákfajta... Csak jutna eszembe a neve... Megvan: a meteó rák!

– De műveletlen vagy! Nem apró polip, hanem Akropolisz. Az athéni Akropolisz Görögország egyik nevezetessége: az ókorból származó épületegyüttes. És a Meteórák nem egy rákfajta, hanem hatalmas sziklák tetején álló kolostorok.

Sherlock szégyenkezve bólogatott. Elhatározta, ha törik, ha szakad, megkeresi, és bejárja szülőházát. Napokig rózta a kerteket, nézelődött jobbra-balra, az Akropolisz és a Meteórák után kutatva. De csak bokrokat és gyümölcsfákat látott. Kedvetlenül majszolgatta a papsajtót.

– Tévedsz, ha azt hiszed, hogy gyalog eljuthatsz odáig – szajkózta fölötte Palkó. – Nagyon messze van, szárnyak nélkül semmi esélyed odaérni. Feltéve, ha nem szállsz fel valamilyen járműre.

Sherlock értetlenül nézte Szajkó Palkót. A madár megszánta, és magyarázatba kezdett:

– A járművek közé tartoznak a kerékpárok, a személygépkocsik, az autóbuszok, a vonatok, a repülő, a hajók... A közelben van egy buszmegálló, gyere, megmutatom.

A buszmegállóban öt ember várakozott. Sherlock melléjük telepedett. Szomszédja, egy bajuszos bácsi rögtön felkiáltott, amint észrevette:

– Megvagy, te csavargó! Boldizsár tűvé tette érted a kerteket. Milyen boldog lesz, ha hazaviszlek – mondta teknőn ragadva kis barátunkat, és meg sem állt vele Boldizsárék házáig.

– Te kis, bolondos kalandor! Jó, hogy előkerültél! Nem szép tőled, hogy megszöktél – dorgálta Boldizsár a teknőc pán-célját simogatva. – De megértem, hogy kíváncsi vagy a világra. Van egy meglepetésem számodra: Anya azt ígérte, hogy ha hazatérsz, jövő nyáron magunkkal viszünk Görögországba.

– Az Akropoliszhoz, a Meteórákhoz, a rokonaimhoz! – lelkesedett Sherlock.

Boldizsár alig hitt a fülének.

– Honnan tudod te mindezeket? – kérdezte csodálkozva.

– Egy detektív ne tudná? Tajtékban úszott a teknőm, mire kinyomoztam – felelte fennhéjázva a teknőc, egy hosszú fűszálal a szájában.

KISS LEHEL

Teknősvágy

Nagyok Hellász oszlopok,
messzi görög nyár van...
Miért vagyok itt vagyok?
Ó, ha lenne szárnyam...!
Útolérne hányan?

Szép hazám nincsen itt,
sóhajom az ének.
Könnyem is potty egy picit,
jól is nem beszélek,
– de neked te érted.

Én az otthon víz, hegyek,
Olümposzra menni...
Nem madár, csak légy legyek,
csak nem teknős lenni!
Többet mondok semmi.

A kis görögteknős
nem tud jól magyarul.
Javítsátok ki a hibáit.

Sára meg a hintaló

Egy napon Sára éppen a szőnyegen játszadozott, amikor megszólalt mellette a hintaló.

– Éhes vagyok!

– Egy lóhinta nem beszél, egy lóhinta nem éhes – szögezte le Sára, és zavartalanul játszott tovább.

– Mondom, éhes vagyok! – makacskodott a kis hintaló.

– Jól van, tehát te egy beszélő lóhinta lennél – csodálkozott Sári.

– És éhes – tette hozzá a hintaló.

– Várj, hozok vajaskenyeret.

A hintaló bekapta a vajaskenyeret, hogy egy morzsa sem maradt a tányéron.

– Köszönöm – mondta.

– Hogyhogy beszélsz, te lóhinta?

– Fejezd már be a lóhintázást! – paprikázódott fel a hintaló. – Hintaló vagyok. Vagyis mától félfő, hogy hinta nélküli fél ló.

– Hogyhogy? – értetlenkedett Sára.

– Minden oklőber tizenhatalcadikán egy hintaló lóvá változik. S mivel pont holnap lesz a lónap, már félig mondhatom magam lónak. Lóvá tesznek, pedig nem is adtam

lóvähagyásomat! – panaszkolta a hintaló.

– Te nem szeretnél igazi lenni?! – álmélkodott Sára.

– Úgyan mi abban olyan ló? Vagyis jó? A valóság az, hogy a lóság szerfölött lehangoló! Régen naphosszat pihengettem, s ha rám ültetek, lenghettem, szöszmösöket eszegettem, és a semmit teszegettem. Most meg, ha épp lepihennék, nyomban rámtör a mehetnék. Hátam nyomja nyereg, mondd meg hát, mit nyerek?

– És nem lehetne valamit tenni, hogy ne te válj lóvá? – töprengett Sári.

– Ha esetleg találnék egy másik hintalóvat, aki szeretne ló lenni... Akkor cserélhetnék vele – sóhajtott a kis hintaló.

– Ma vasárnap van, hol keressünk hintalóvat? – gondolkodott Sára.

– Nyihahajaj! – búszult a hintaló.

– Öhöm, bocsánat, de közbeszólnék én is. Nyihaha – szólt valaki reszelős hangon.

Sára és a hintaló a hang irányába fordult, s egyszerre bukott ki belőlük a nevetés. A kopott hintaszék nyihogott!

– Ne nevessetek ki, kérlek! Vagyok én is

olyan, mint egy hintaló. Ugyanúgy rám lehet ülni, s ringok is, ha kell. S oly szívesen lennék hegyek között vándorló vándor ló! – recsegett a hintaszék.

– De hiszen semmi lószerű nincsen rajtad – mondta Sári.

– Valószerű, hogy nincs rajtam semmi lószerű, de ha te rajzolnál a támlámra mondjuk egy lófejet, akkor hátha...

– Megpróbálhatom – mondta Sára, és a hintaló is hevesen bólogatott.

Nekiveselkedett a kislány, s rajzolni kezdett, még a nyelve is kilógott a nagy igyekezettől.

– Kész – mondta végül.

– Jó lett, egészen ló lett! – örvendezett a hintaló a kisé kancsal lófejnek.

– És most? – kérdezte Sára.

– Hát most, most össze kellene törni – hangzott a kíméletlen válasz.

– Micsoda?! – hüledezett a kislány és a hintaszék.

– Mondom, össze kell törni, hogy igazából lóvá váljék – erősítgette a hintaló.

– És ha mégsem elég jó rajz a lórajz? – kérdezte Sári félénken.

– Akkor lesz egy törött hintaszéketek – felelt a hintaló csendesen.

– Rendben – sóhajtott egyszerre a kislány és a hintaszék.

– De kérek, ne kalapáccsal törj össze, az egy majdnem lóhoz nem méltó. Inkább repülni szeretnék, mint egy Pegazus.

– Egy migazus? – kérdezte Sári.

– Szárnyas ló – magyarázta a hintaszék.

– Azt hiszem, tudom, hogyan repülhetnél – mondta a kislány, és a hintaló segítségével odahúzta a széket az ablakhoz.

– Hát szervusz, te lóhintaszék, legyél boldog ló! – suttozta a hintaszék lófülébe Sári, és megölelte a támláját.

Az nyelt egyet, de mivel nem akarta mutatni, hogy fél, felrikkantott:

– Akkor rajta, nyihaha!

– Nyiha! – válaszolt a hintaló is, s ebben benne volt, hogy köszönöm, meg hogy vigyázz magadra, s még ki tudja, mi minden.

Sári kitárta az ablakot, és nagy nehezen átfordította a hintaszéket a párkányon.

– Repülőöööök! – ujjongott a hintaszék, majd hatalmas robajjal ríptyára tört...

– Jaj, sajnálom, nem volt elég jó a rajz! – szífogott Sára a hintaló sörényébe.

Nem is vette rögtön észre, hogy a törmelék alól kikecmereg valami.

– Odanézz! – suttozta a hintaló.

Egy szép kis paci nyaralászott az ablak alatt. Kancsal szemével hálásan Sáriékra pillantott, majd eltrappolt az erdő felé.

– Elment – suttozta a kislány, de a hintaló már nem válaszolhatott. Békés famossollyal lengett a szőnyegen.

– Csak azt tudnám, mit mondok majd apáéknak, ha megkérdezik, hol van az öreg hintaszék – vágott gondterhelt arcot a kislány, de szája szögletében mosoly bujkált.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Hintaszék

Egész nap előre-hátra dülöngélt horgas lába, mindig ugyanazt járta egyhangú muzsikára. Megunta monoton létét, nem neki való e lépték, menni szeretne, szállni, hason csúszkálni, mászni. Magában valamit gondolt, recsegett, nyikorgott, mormolt, rúgott vagy kettőt hátra, s fölszállt az égi határba.

Csuda suba

Egy kisfiúról mesélek most nektek. Csabának hívták. A nagypapája, sőt még az ő nagypapájának a nagypapája is, évszázadokon keresztül minden őse pásztor volt. De változtak az idők, és Csaba édesapja már a városban talált munkát. Hétvégenként a nagypapa feljött a városba, és ilyenkor előkerült a nagy suba, amelyet a komódbban őrizgettek. A nagypapa a vállára borította, s csak úgy dőltek belőle a szebbnél szebb és izgalmasabb mesék. Egy téli napon, amikor az öregapja a nagy hó miatt nem tudott jönni, Csaba a suba alá kuporodott, s mély álomba merült.

A Jászságba repült álmában. A nagypapa sokat mesélt arról, hogy egykor ez a szűcsmesterség híres központja volt. Egy legény csodaszép, selyemmel tarkázott subája volt az első álombeli kép. A következő pillanatban nagy villámlás és mennydörgés támadt. Az égről eltűntek a bárányszerű felhők, a Hold és a Csillagok. Nem lett este aznap, sőt másnap is világos maradt. Napkirály

a legbátrabb legényeket hívta magához. Álmában a kis Csaba is ott tolongott a tömegben, s hallotta, hogy a Sötétség fejedelme ellopta a Holdat, a Csillagokat, s fogóságban tartja őket. Így nem lehet este, s az emberek sem tudják kipihenni magukat. Napkirály is lassan elfárad, és elveszti erejét. A sötétség pedig hamarosan legyőző mindent.

Ekkor előállt a cifra-subás legény, s ígérte, hogy ő bizony megkeresi barátait, a Holdat és a Csillagokat. Napkirálytól egy csodás fénykardot kapott az útra, majd kifordította subáját, s ment hetedhét ország ellen. Nagyon messzire jutott, de még mindig világos volt. Sehogy sem érte el a sötétség birodalmát. Végül aztán elfáradt, leheveredett a földre, s magára húzta a subát. Ekkor csodák csodája, átkerült a Sötétség birodalmába.

– Látom, suba alatt jöttél, titokban! – kiáltott rá a Sötétség fejedelme.

– Adjon Isten jó napot! – köszönt a le-

gény, s mivel semmit sem látott a koromsötétben, subája alól előhúzta Napkirály fénykardját. A kard fénye messzire sugárzott, világosságba borított mindent, amit elért.

– Tedd el nyomban! – rivallt rá a Sötétség fejedelme. – Nem bírja a szemem!

– Elteszem – szölt a legény –, ha nekem adod a subám hímzéseit.

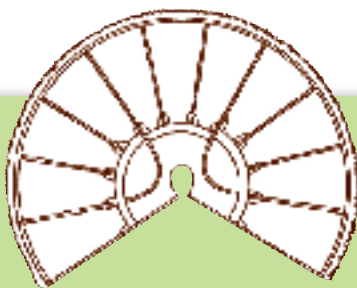
– Neked adom, hogyne adnám – sivalkodott a Sötétség –, csak vidd innen a fényt!

– Nosza, akkor kérem a Holdat és a Csillagokat – fordította ki subáját a legény, és megmutatta annak hímzéseit. Zöldselymezésű hold és csillagok díszeltek rajta.

Mit tehetett a Sötétség, ígéretét be kellett tartania. Odaadta a legénynek az ellopott égitesteket, s mérgesen elszaladt éjjeli palotájába.

A legény visszatért Napkirály udvarába. Megrázta subáját, s kiestek belőle a báránfelhők, a Csillagok s végül a Hold is a helyére pottyant. Újra csillaghímezte volt az ég, s rajta a Hold vigyázó szeme világított. Mindenki megpihenhetett esténként, s újult erővel indulhatott a következő napnak.

A kis Csaba ebben a pillanatban ébredt álmából. Meglepetten vette észre, hogy bizony a nagypapa subáján ugyanazok a hímzések díszelnek, mint amelyeneket a legényén látott. Elmosolyodott, és alig várta, hogy most az egyszer ő meséljen nagypapájának.

A jászok iráni eredetűek. Szent László királyunk idején, a XI. században, más források szerint IV. Béla idején, a XIII. században telepedtek le a Mátra és a Tisza közé, a róluk elnevezett Jászságba mint a harcos kunoknak alárendelt földműves nép. Szűcsmestereik készítették a messze földön híres, selyemmel hímzett jászági subát, mentét, ködmönt. A 20–24 báránbőrből szabott, kör alakú, földig érő, zöld selyemmel kivarrt suba királyi tartást kölcsönzött vise-lőjének. Oly drága volt, hogy csak módos gazdák, számadójuhászok engedhet-ték meg maguknak.

GYŐZTES CSATAINK HŐSÖK VITÉZEK!

ATILLA, A HŐS

Nyelvőr vitézek, ne húzzátok alá pirossal a címet, nem tévedtem, amikor Atilla nevét úgy írtam le, ahogy 1610 éve minden magyar ejti: rövid t-vel, hosszú ll-el. Így azt jelenti: az élet vize, akárcsak ugyanennek a névnek *Etel*, *Etele* alakja. A fületekre hallgassatok, ne Jordanus gót krónikásra, aki (hogy gótot faragjon Atillából) nevét Attilává ferdítette, mert az gótul *atyácskát* jelent. Helyesírásunk sajnos ezt a torz alakot szentesítette, de nyelvérzékünk ma is dacol a magyartalan (és valljuk be, kiejthetetlen) írásmóddal, és szép dallamosan Atillának ejtjük a világhódító hun király nevét.

A történelemhamisítók nemcsak a szókatlan írásmódtól horkannak fel: szerintük ugyanis Atilla nem volt hős, és nem volt magyar, mit keres hát ebben a sorozatban?

Félszázados tanulmányaim meggyőztek arról, hogy a hunok a magyarok ősei voltak, a mai magyarok az ősi szkíta népek egyedüli leszármazottai.

J. J. Modi

századszor a hazugság álarcát: Atilla a világtörténelem egyik legbölcsebb, legigazabb királya, legnagyobb hadvezére volt, és mi az ő népe vagyunk, hiszen a sumérok, szkíták, pártusok, hunok, avarok mind-mind a magyarok ősei. Az vágta el közös gyökereinket, aki félt, hogy a dicső múltból túl sok erőt merítünk. Az torzította kutyafejű szörnyeteggé, kegyetlen barbárrá Atillát, aki gyűlölte, mert Isten büntető ostoraként sújtott le rá. Amikor Troyes püspöke megkérdezte tőle, kicsoda ő, Atilla azt felelte: *Ego sum Atilla, rex Hunorum, flagellum Dei.* (Atilla vagyok, a hunok királya, Isten ostora.)

Atilla viaszszobra.
Ilyen lehetett?

Jobb lett volna, ha a gőgös Nyugat saját bűneire haragudott volna, nem az ostorra.

A legenda szerint Atilla kardját maga az Isten küldte. De a kard csak jelkép: a Teremtő feladatot bízott rá. Küldetése az volt, hogy megtörje a velejéig romlott Római Birodalom hatalmát, s a helyébe Isten törvényein, méltányosságon és igazságon alapuló birodalmat építsen. Azért válhatott naggyá, mert nem hatalomért, kincsekért hódított.

Atilla, Bendegúz fia 406-ban született, 434-től bátyjával, Budával közösen, Buda halála után, 444-től 453-ig egyedül uralta a hatalmas Hun Birodalmat. Egyesítette és megbékítette a hun törzseket, a germánokat és szlávokat hatalma alá vonta. 24 behódolt király állt mellette sereggel a csatában, és ülte körül asztalát békeidőben. A római és a bizánci császár egyaránt adófizetője volt.

Minden idők egyik legkiválóbb hadvezérének 700 000 fős serege 10-10 ezres hadtestekbe, *töményekbe* szerveződött. A lovaglást és a nyilazást a hunok már gyermekkorukban elsajátították. Lovasíjászaik kivédhetetlenek voltak, közelharcban karddal, törrel, hajítódárdával, fokossal és pányvával küzdöttek. A csatában a

vörös ló volt az elővédé, a sárga a centrumé, a fehér a jobbszárnyé, a pej a balszárnyé; így a hadvezér könnyen áttekintette a csatamezőt. A hunok háborúba csak holdtöltekor kezdtek. Szerves műveltségükbe még a főzés tudománya is beletartozott. Feljegyezték róluk, hogy a kánoknak, vezéreknek sajátos ételeket főztek, hogy oldják a hivatásukkal járó idegfeszültséget.

Korának írástudatlan királyaival szemben Atila művelt, képzett diplomata és haditechnikus volt, hun, gót, latin és görög nyelven beszélt, udvarában kancelláriát működtetett. Hadi és vezetési elveit ma Amerikában tananyagként oktatják.

Győztes csatája annyi volt, ahányszor hadba szállt, hiszen Atillát soha senki nem győzte le.

II. Theodosius császár seregét Konstantinápolynál körülvárta, és megsemmisítette, Valentinianus császárt saját fővárosában, Ravennában kényszerítette megadásra.

451-ben Catalaunumnál kemény csatát vívott a hajdani barát, Aetius ellen. 165 ezer halott maradt a csatatéren, amikor az éj leple alatt Aetius serege elvonult. Atila még napokig ott maradt, majd folytatva hadjáratát, egyik olasz várost a másik után hódította meg. Mégis, a nyugati krónikások Aetius győzelmét bizonygatják.

Döntések el ti magatok, kis hadvezérim: hihető, hogy a győztes sereg hagy csapat-papot, hadizsákmányt, sebesültet, és elvonul, a vesztes pedig eltemeti halottait, rendezi hadait, ostrommal beveszi az addig még soha el nem foglalt Aquileiát, Milánót, és máris Róma falai alatt áll? Hol volt mindeközben a „győztes” Aetius?

De lám, Róma kapujából visszafordult, az Örök Városnak megkegyelmezett a „vérszomjas pogány” király! Vajon mi győzte meg? A pestisjárvány? Az agg Leó pápa könyörgése? A hatalmas hadisarc? Egyik sem. A legenda szerint angyal jelent meg szeme előtt, és az élet koronáját ígérte neki, ha megkíméli Rómát. Atila égi küldetést teljesített, csak az Ég szavára hajolt meg.

Európa azóta sem érti Atila döntését, **J. J. Modi indiai tudós** annál inkább. Ő 1925-ben ezt mondta: *A hunok dicsősége a mai szomorú világot is beragyogja. Atila a világtörténelem egyik legnagyobb hőse, aki mint minden igaz hős, lovagias és nagylelkű is volt, amit Róma alól történt visszavonulásával a legcsodálatosabb módon bizonyított be.*

Zsigmond Emese

Atilla. Részlet Delacroix festményéből

A síkságon fekvő Aquileia ostroma idején, a falak közelében Atila megalapította Udine városát. Itt ma is áll, és Atila nevét viseli az a 190 m magas hegy, amelyet a hun harcosok pajzsaikkal hordtak össze három nap alatt. Vajon miért?

Kászon- jakabfalva mondája

Népmonda

Atilla, a rettegett hun király birodalmát halála után belharckok dúlták szét. A hadurak egymás ellen fordultak, megpróbálván a leigázott területekből minél nagyobb darabot maguknak meghódítani. Tolcson és Buda vezérek megelégtették a fölösleges csatározást, csapataikat egyesítették, és elhatározták, új hazát keresnek, ahol nincs viszály, és saját népük nem tör az életükre.

A fáradt, de reménykedő sereg a Keleti-Kárpátok sűrű erdőit járta, itt kerestek olyan helyet, ahol letelepedhetnek új életet kezdeni. Egy napon éppen Kászon pataka mellett haladtak el, amikor a vezérek megálljt parancsoltak. Csodaszép lányt pillantottak meg, aki épp ruhát mosott a patakban. Mindkét vezér azonnal beleszeretett. Tolcson megsarkantyúzta a lovát, hogy közelebb ugrasson.

– Hová ilyen gyors iramban? – szólott rá Buda. – Én láttam meg hamarabb, az első szó az enyém.

– Nem úgy van az! – vágott vissza Tolcson. – Aki hamarabb odaér, azé a lány.

Buda megfogta Tolcson lova gyeplőjét, és visszarántotta.

– Miért bízunk a lovainkra a döntést, amikor mi magunk is meg tudjuk tenni?

Tolcson végignézett vitéz társán.

– Párbajt akarsz? – nyúlt fegyvere felé.

– Párbajt bizony – felelte Buda –, így kívánja a tisztesség.

Azzal a két vezér előrántotta fegyverét, és egymásnak esett.

Sokáig dulakodtak, katonáik csendben figyelték, a lány abahagyta a mosást. Egy kerek órába is beletelhetett a viadal. Bizony kár volt elkezdeni is, mert nyertes nem került ki közülük: Tolcson és Buda egymás karjában lelték halálukat.

Csapatuk vezér nélkül nem indult tovább. Illő tisztelettel eltemették a két vitézt, majd letelepedtek azon a helyen, ahol a párharc lezajlott. A két legközelebbi hegyet Tolcsonnak és Budának nevezték el. Annak a helynek pedig, ahol a szép lányt meglátta a két vezér, a Bellő nevet adták. Előbb sátraikat verték le, majd házakat kezdtek építeni. Ott maradtak örökre.

A csata helyén egykor a Jakabok nemzetsége is menedéket talált, így lett végül az ősmagyar település neve Kászonjakabfalva.

András Bálint,
Csíkszentgyörgy

Opra Evelin,
Csíkszentdomokos

Elmondta a bukaresti
Árvay Loránd Péter 2016-ban,
a marosvásárhelyi Regemondó
Versenyen

Az Isten kardja

A tilla már az új hazában volt, mikor egyszer különöset álmódott. Azt álmodta, hogy meghasadt az ég, leszállt belőle egy ősz öregember, s egy kardot kötött a király oldalára. De nagyon különös kard volt az. Arany a markolata, s az volt a legkülönösebb, hogy amint a kardot kezébe vette, egyszerre maga előtt látta az egész világot, rengeteg erdőt, végtelen tengereket, fényes városokat, rettentő hadseregeket. Ahogy megsuhogtatta a kardot a világ négy tája felé, az erdők meghajoltak, a tengerek meghasadtak, a városok lánggal égtek, a hadseregek földre hulltak.

– No, ez különös álom volt. Ugyan mit jelenthet? – tűnődött a király, s magához parancsolta tanácsadó papjait, a táltosokat, hogy fejtsék meg álmát.

– Nem nehéz ezt megfejteni, nagyúr – mondja a legöregebb táltos. – Álmod azt jelenti, hogy Isten a maga kardjának mását adja neked, s te azzal hatalmad alá hajtod az egész világot.

Abban a szempillantásban suhog az ajtófüggöny, s az őrt álló vitézek egy pásztorfiút vezetnek a király elébe. Különös kard volt a fiú kezében: villogó pengéjű, aranymarkolatú. Odanyújtotta a királynak.

– Hol vetted ezt, te fiú? – kérdi Atilla.

Leborul a pásztorgyerek, szava akadozik:

– Ahogy ma hajnalban a nyájamat terelgettem, uram királyom, észreve-

szem, hogy sántít a fehér üsző, és véres nyomot hagy a lába. Körülnézek, mi szúrhatta meg ezen a selyemfüvön? Hát ennek a kardnak a hegye állt ki a földből. Odamegyek, ki akarom húzni, láng csap ki belőle. Ijedtemben elszaladtam, és csak messziről néztem, hogy lobog lánggal a kard. Egyszerre aztán ellobbant a láng, s mire odaértem, már kint volt a földből az egész kard, ott feküdt a fűvön. Fölemeltem, és elhoztam neked, nagyúr, mert téged illet!

– Isten kardja! – kiáltották a táltosok.

Atilla pedig felnézett az égre, suhintott a karddal keletre, nyugatra, észak felé, délnek, és ezt mondta hozzá:

Csillag esik, föld reng: jött éve csudáknak!

Ihol én, ihol én, pörölyje világnak!

Sarkam alá én a nemzeteket hajtom:

Nincs a kerek földnek ura kívül rajtam!

(Arany János)

DERÜLJ, DERÜLJ!

BERTÓTI JOHANNA

Szerelmes állatok

Zebra

Mindenhol őt látom.
Tegnap az átjárón
azt hittem, ő sétál,
de szemem megréfélt:
hiszen csak csíkos volt az aszfalt.
Azután voltaképp egy asztalt
néztem – ráakadtam
egy nagy kirakatban.
„Ó, el ne hagyj, erő!
Ki más az, ha nem ő...?”
Közelebb mentem az ablakhoz,
s láttam: csak csíkos volt az abrosz.

Zsiráf

Biztos tudod: én vagyok a
legeslegmagasabb állat.
Ha fülig szerelmes vagyok,
az bizony több mint csodálat
részemről vagy szimpátia.
Olyankor oly mindegy, mi a
helyzet lenn, a nagyvilágban,
felhők közt minden hibátlan.

Víziló

„Hogyha öltözeted ronda,
balul sül majd el a randi!
Szóval: vegyél másik inget!”
„Nyugi, anya, ez így trendi.”
„Kalapot nem akarsz tenni?”
„Azzal csak az a baj, hogy hát
nem való a nagy fejemre...”
„Jegyezd meg: ilyen a formád,
nem te vagy nagy a kalaphoz,
a kalap túl kicsi hozzád.”

A colorful illustration featuring a giraffe and a monkey. The giraffe, with yellow and brown spots, is wearing a purple bow and a telescope around its neck. It is looking through the telescope. In the bottom left corner, a small brown monkey is sitting and looking up at the giraffe. The background is a light blue sky with white clouds and a green ground.

MARKÓ BÉLA

A beképzelt zsiráf

Innen fentről csak távcsővel látom, mire lépek, menekülnek előlem a rémült tücsöknépek.

Innen fentről minden olyan távolinak tetszik, mit számít, hogy lent egy szúnyog békákkal verekszik!

Innen fentről, aki lent van, csupa senki, semmi, kár, hogy néha nekem is kell valamicskét enni,

mert amíg nem vagyok éhes, fennhordom az orrom, de lehajlok fűhöz, fához, ha korog a gyomrom.

Orrszarvú

Egy hete csak rád gondolok, szívem ugrál, mint a halak. Orrszarvadra szállt egy lepke, én a szívembe zártalak. Emlékképed a fejemben elkopott, akár egy szalag, mit valaki újból s újból lejátszott. Homályos alak lettél lehunytt szemem előtt. Alig várom, hogy lássalak!

Majom

Hogyha szemben állok vele, mintha csak tükörbe néznék. Épp ilyen kerek a feje, szeme épp ilyen sötétkék. Két orcája élénkpiros, neki is eláll a füle. Kézen fogni, bár nem tilos, nem tudom, hogy sikerül-e.

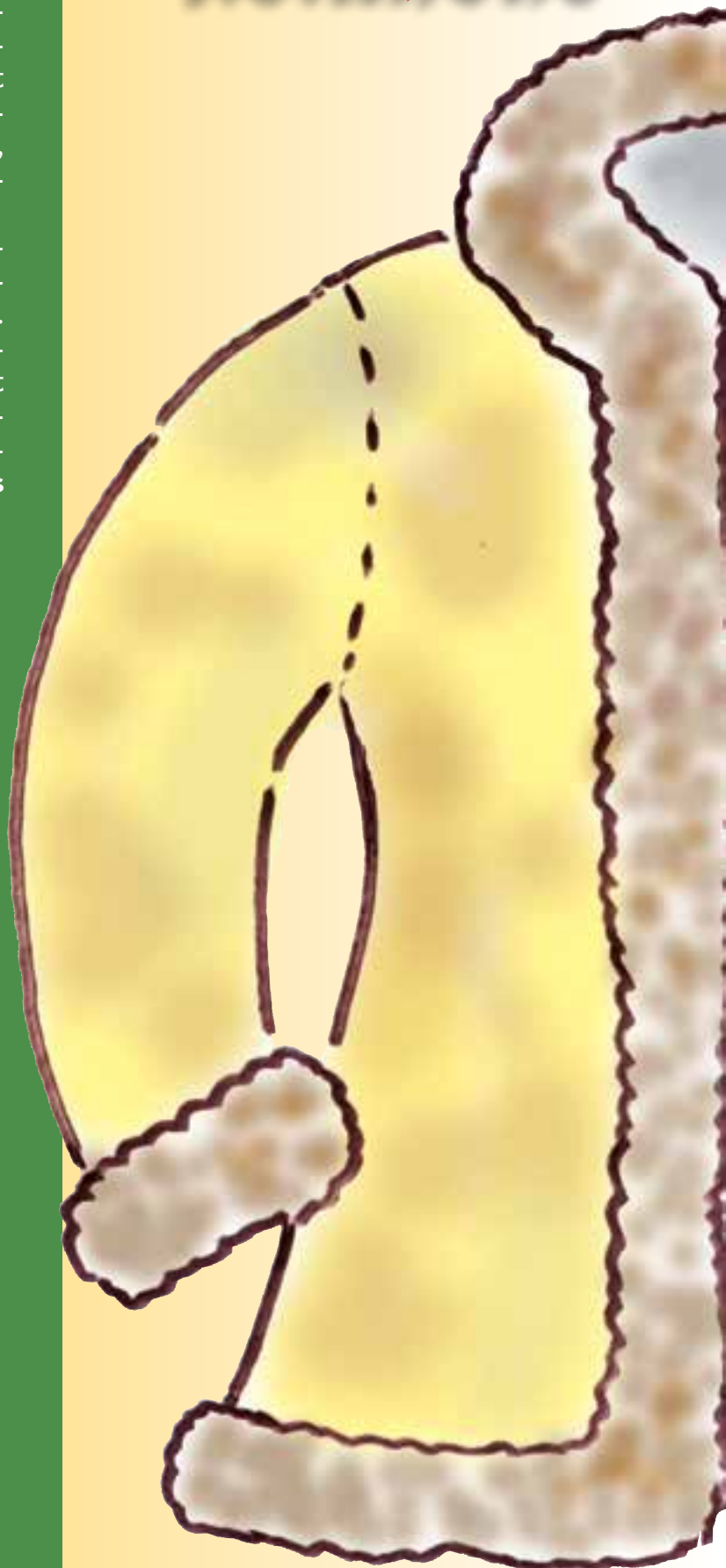
Az év legszebb része következik. Latin szóval adventnek (eljövőnek) nevezzük az ünnepvárás boldog heteit. Jó lenne, ha ez nem ajándékvárást jelentene. A Kisjézus arra kér, arra tanít, hogy jósággal, szeretettel, békével, a Lélek belső fényeivel világítsuk meg Karácsony éjjelét, ne csupán csillogó lámpafüzérekkel. Ám a belső fényeket nem üzletben árulják, hanem az adventi időszak hosszú készülődése, munkája, sok-sok áldozata ragyogtatja fel őket.

Régen az asszonyok karácsonyi abroszt szőttek. Mi hímezzünk selyemvirágos ködmönt a didergő Jézuskának. Advent minden napjára egy-egy mintát küldünk, ezt vágd ki, és esténként ragaszd fel a ködmönre. Vedd számba, mi jót tettél aznap, és miben tévedtél. Hívd oda az egész családot egy kis beszélgetésre, énekre, ünnepvárásra.

Sándor Emőke osztályának ötlete
a székelyudvarhelyi
Móra Ferenc Iskolából.

Jézuska ködmőne

KODÁLY ZOLTÁN

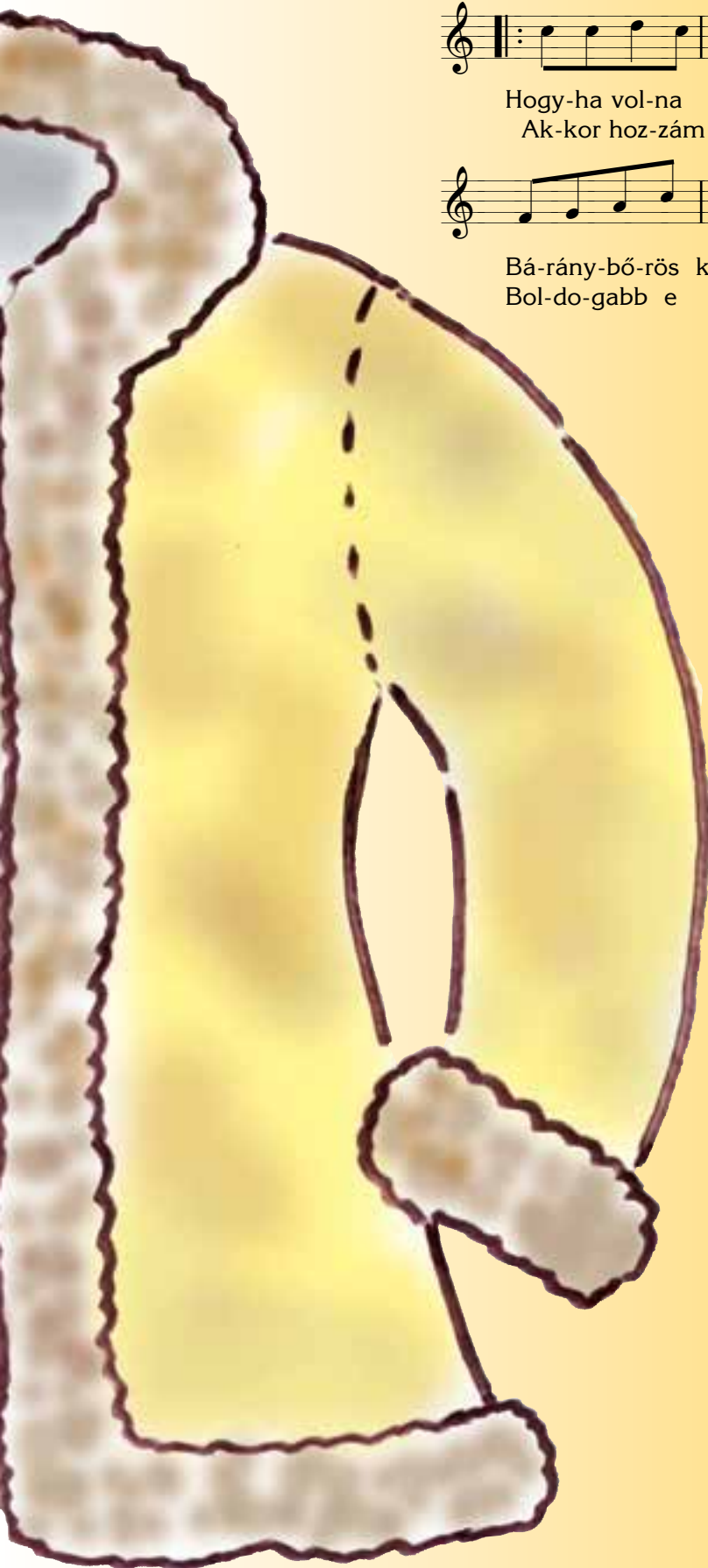
Rossz a Jé-zus kis-csiz-má-ja, sír a köd-mö-ne,
Á-zik fá-zik, meg-ve-szi az Is-ten hi-de-ge.

Hogy-ha vol-na kis csiz-mám, né-ki ad-nám,
Ak-kor hoz-zám ha-jol-na, meg-csó-kol-na,

Bá-rány-bő-rös köd-mön-kém-mel jól be-ta-kar-nám.
Bol-do-gabb e szé-les föld-dön sen-ki se vol-na.

A legjobb szülők

Kitartás, kedves apukák! Két hónap, és máris visszatérünk.

Miért nem rólam nevezték el a lökhajtásos repülőgépet?

November van. A tél már az ajtónkon kopogtat, néha már a hó is pilinkél.

Földünkön vannak vidékek, ahol a tél örök, a hó soha nem olvad el, a hőmérő -40 vagy éppen -50 Celsius fokot mutat. Ilyen hely a déli sarkvidék, az Antarktisz. Ez a lakatlannak tűnő hósivatag a pingvinek hazája.

Összesen 17 fajuk ismeretes, ezek közül egyesek a hideg tengeri áramlatokkal Dél-Afrikába és Dél-Amerikába is eljutottak, de két legnagyobb termetű fajuk, a császárs- és királypingvin az Antarktiszon maradt.

Elegáns fekete frakkjuk a hóban feltűnő, de se baj, mert a szárazföldön nincs ellenségük. A vízben viszont van: a leopárdfókák a pingvinekhez hasonlóan kitűnő bűvárok és úszóbajnokok. Életre-halálra menő „fogócskájukban” a fehér-fekete rejtőöltözet fontos a pingvin számára. Az alulról támadó fóka a hullámozó vízben, az éggel a háttérben nehezen veszi észre a fehér mellényt, ha viszont felülről csap le, a fekete kabát segít a pingvinnek a vízmély sötétjébe beleolvadni.

A pingvinek lökhajtásos motorral közlekednek. A 20–30 méter mélységben apró halakra vadászgó császárpingvin a leopárdfóka közeledtére torpedóként löki magát a magasba. A természetes, 1 méter magas, 30 kilós madár akár 1 méter magasra is kiugorhat a vízből. Hogyan? A pingvin tömött tollazata meleg kabát, a tollak közt tárolt levegő vastag bélés, amely azonban nemcsak a hideg ellen véd. Amikor a vízben külső tollait hirtelen a testéhez szorítja, a levegő kipréselődik közülük, és felfelé vagy előre löki a madarat. Utána a vízben csak apró légbuborékok oszlopa marad – mint a lökhajtásos repülőgép kondenzcsíkja.

Kiskópé

Milyen állatok hazája az Északi-sark? Élnek ott pingvinek?

A szeptemberi megfejtéseket a decemberi lapszámban olvashatjátok.

Havonta
3 díjat!
Sorsolással

A császárpingvinek a szülői önfeláldozás példaképei. Nem kis dolog –50 Celsius fokos hidegben költeni, hiszen a tojás a havon percek alatt csonttá fagyna. A császárpingvin lába között költőtáska rejtőzik, amelyben a tojás, mint valami inkubátorban, teljes biztonságban van. A táplálékot szolgáltató tenger azonban a költőhelytől messze esik, és a tenger „akrobatája” a szárazföldön nehézkesen totyog. Óriási erőfeszítésébe kerül a költőhely és a tenger közötti sok kilométeres út többszöri megtétele. Amint megtojta a tojást, az anya az apa költőtáskájába gurítja, ő pedig nekiindul a tengerhez vezető kínos útnak. A fióka 60 nap múlva bújik ki a tojásból. Az apa a lábán tartja, tollaival melegeneti, begye váladékával táplálja. A dermesztő hidegben toporogva koplal, testsúlya egyharmadát elveszíti, mire a jégmezőn keresztül a nőtény visszatér. Az anya a begyében tárolt halakkal megeteti a fiókát, átveszi a saját költőtáskájába, az éhező, meggémberedett hím pedig végre nekivághat a tengerhez vezető hosszú útnak. Ha jóllakott, újabb adag táplálékkal a begyében visszatér családjához.

Íme, a szülői önfeláldozás felső foka, amellyel a császárpingvin minden más állaton túltesz, talán még az emberen is!

BITAY ÉVA

Gurítsd ide, szívem, nagyon vigyázok rá, amíg elszaladsz ebédelni!

A császárpingvin tojása kb. félkilós – tízszer akkora, mint egy tyúktojás

MIT GONDOL A SZÜRKENYAKÚ KORONÁSDARU?

A júniusi képünkhöz érkezett ötletekből:

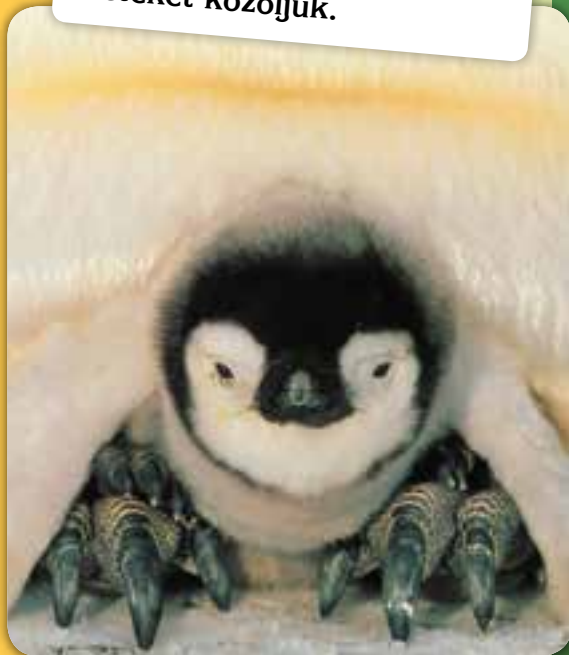
– Hű, de szép vagyok! Kár, hogy kicsit lapos a fejem.

- Hé te, ne utánozz, mert én vagyok az igazi!
- Barátom, bentrekedtél abban az üvegben? Várj, kiszabadítalak.
- Miért bámulsz úgy rám? Olyan szép vagyok?
- Hogy lehetsz pont olyan, mint én? Ikrek volnánk?
- A süninnek jól áll ez a frizura, nekem nem.
- Nézzünk farkasszemet!
- Még egy pillantás a tükörbe, és indulok az esküvőmre.

Győrő Salamon, Kolozsvár; az ivói II–III. osztály;
Izsák Zsanett, Szász Máté, Bihar; Kántor Kincső,
Böjthe Benjámin, Marosvásárhely; András Csenge,
Bereczky Ágota, Barabás Nóra, Gyergyószentmiklós

Mit gondol...

a pingvinfióka? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Kvak és Sün Aladár

*Tüskeshátú sün barátom,
Merre jártál, mondd, a nyáron?
Itt az ősz, a lomb lehullt már,
Most látlak, hogy előbújtál.
Körmöd kopog, eliramlasz,
Vigyázz, itt a tél, te mamlasz!
De a sün nem jön zavarba,
Belebújik az avarba.*

Akárcsak Csukás István, én is találkoztam a minap Sün Aladár barátommal.

– Mesélj magadról, süni! – kértem.

– Nagyon félénk vagyok, nem szívesen mutatokozom nappal, de a kedvedért előjöttem.

– Nem rokonod a disznó, miért neveznek mégis így?

– A hangom miatt. Halkabban ugyan, de mintha rőfögnék. Vicces, ugye? Különbösen a sünfélék családjába tartozom, tudományos nevem: keleti sün. De van, ahol sünkutyának, máshol tüskésdisznónak neveznek.

– Miért vagy szúrós, és miért gömbölyödsz folyton össze?

– Ez az egyetlen fegyverem. Minden nesztől szúrós gombóccá válok. Tüskéim megvédenek a kutyától, a rókától, de még a viperától is. Kidugom az orromat, amikor utánakap, hirtelen behúzom, és a vipera szétzúzza homlokát a tüskéimen. Kikukucskálok, és ha nincs veszély, folytatom utamat.

– Mi a legnehezebb egy sün életében?

– Az, hogy nem tud vakarózni. A bolhák, tetvek ezt sajnos ki is használják. Sokat szenvedünk miattuk. De város lakó testvéreim szenvednek az emberek rágcsgálóknak szánt mérgei, csapdái és az autók miatt is. A fényre, zajra azonnal összegömbölyödünk, és ez az úttesten egyenlő a halálos ítélettel.

– Nappal ritkán látni titeket...

– Éjjeli vadászok vagyunk. A látásunk nem is jó, a szaglásunk és a hallásunk annál inkább.

– Vadászok? Hiszen a mesékben almát cipelsz a hátadon!

– Ez csak mese. Gyümölcsöt csak akkor eszünk, ha nincs más. Kedvenceink a rovarok, csigák, hernyók, giliszták, gyíkok, a madártojás. Ha az emberek befognak, megesszük a kutya- vagy macskatápot, a tejet, gyümölcsöt is.

– Egyre kevesebben vagytok. Hogyan védhetnénk titeket mi, emberek?

– Ne vigyetek haza, hiszen a természet az otthonunk. Ha kertekben neszezünk, hagyjatok szabadon mozogni, gallyat, avart gyűjteni, hogy vackunkban kihúzhassuk a telet. Találkozunk tavasszal. Köszöntöm a gyerekeket is!

– Indulj máris, tüskés barátom! BBRREEEKKK!!!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Rajzoltátok le Sün Aladárt.
Ha maradt még kérdésetek,
szívesen válaszol rá, ha
majd felébred.

Kiss Borbála,
Magyarlapád

Fejes Dorka,
Sepsiszentgyörgy

Veres Beáta,
Marosvásárhely

Rejtvénypályázat

Szent-Györgyi Albert, Nobel-díjas magyar orvos-biológus gondolatát szerkesztette rejtvénybe Vajnár Ilona, nyugdíjas tanító néni. Ezt a mondatot várjuk mindazoktól, akik az öt könyvjutalom valamelyikére szeretnék pályázni.

A Rejtvénykirály

Pop Larissza,
Szilágybagos

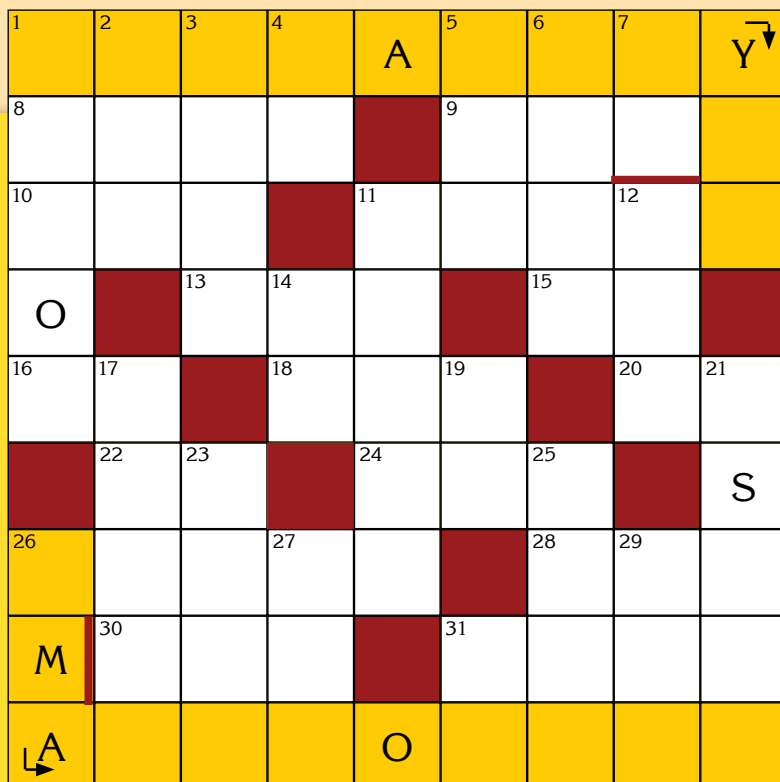
VÍZSZINTES

1. Az idézet első része
8. Nehéz fém
9. ... vera, gyógynövény
10. Öt meg öt
11. Sekély folyótorkolat (LIMÁN)
13. Csernátóni vár
15. Határozott névelő
16. Répás Tamás névjegye
18. Anya párja
20. ..., a nagy varázsló
22. Latin kettős hangzó (AE)
24. Arra a helyre
26. Európai hegyvonulat
28. Mondat alkotóeleme
30. Hosszúságot, súlyt megállapít
31. Egyetemi ágazat

FÜGGŐLEGES

1. Hajtószerkezet
2. Becézett Ilona
3. Orr, tréfásan
4. Táncsics Mihály névjegye
5. E napi
6. Női név (ILMA)
7. Paripa
11. Könyvben vannak
12. Esőben álló
14. Kovács Anna névjegye
17. Értéktelen, hamis (TALMI)
19. Juttat
21. Becézett Erzsébet
23. Gúnyos (pl. megjegyzés)
25. Végtelen aszály!
26. Az idézet második része
27. Kezdődik az orkán!
29. Hangoskodás
31. Salamon László névjegye

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Találd ki!

1

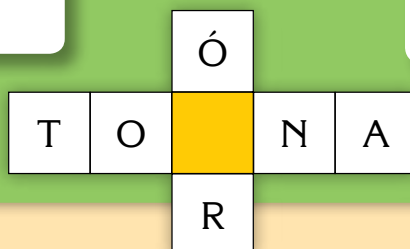
Milyen órák következnek?

eeeeeee

É

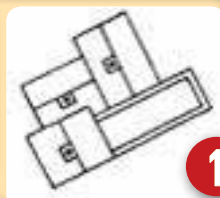
LM

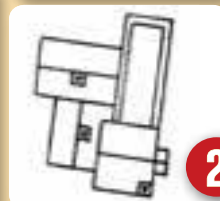

2

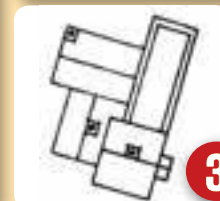
A kézben tartott rajzon madártávlatból látszik az egész ház képe. A három felülnézet közül válaszd ki azt, amelyik a legpontosabb.

1

2

3

– Hogy lehet véget vetni a süketnémák vitájának?
– Le kell kapcsolni a vilányt.

...

– Melyik Drakula kedvenc lova?

– A telivér.

...

– Milyen mértékegységgel méri a malac hosszát?

– Röffel.

...

– Hogy hívják a beképzelt festőt?

– Van Gógh.

...

– Mi a különbség a takarítónő és Bodri között?

– Bodri harap, de a takarítónő Maris.

...

A ló bemegy a kocsmába, és kér egy Dab sört. Megissza, majd kér egy tál zabot is. A csapos megkérdezi tőle:

– Abrakadabra?

...

– Milyen a nyugodt cipzár?

– Nem lehet felhúzni.

...

– Hogy hívják a süket bolondot?

– Hangosan.

...

– Milyen szeme van a baromfinak?

– Tyúkszeme.

...

Ma elloptak a parókagyárból egy tonna haját. A rendőrség át-fésülte a terepet...

...

– Milyen a makacs origami?

– Hajthatatlan.

...

– Hogy hívják a zöld csuhás szerzetest?

– Környezetbarát.

...

3

A magyarlapádi harmadikosok küldték: rég elment már valamennyi...

1. ..., van, lesz 2. Sánc 3.

Félénk állat 4. Alacsony

hegy 5. Úgy jár, hogy ne vegyék

észre 6. Öltözék 7. Tata párja 8.

Kerek gyümölcs 9. ... István, az

egri vár védője 10. Éva párja 11.

Ábra

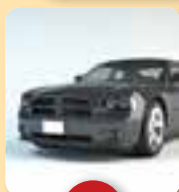
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
8			
10			
11			

4

– Az én kutyám csak előre megrágott ételt eszik.

– Nahát! És ki rágja meg neki?

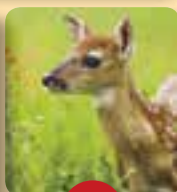
A választ az alábbi képek kezdőbetűinek összeolvasásával tudhatod meg. A mellettük levő számok azt jelzik, az illető betű hányadik a keresett mondatban.

3

4

1

2

5

5

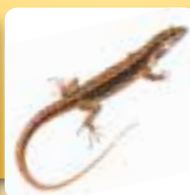
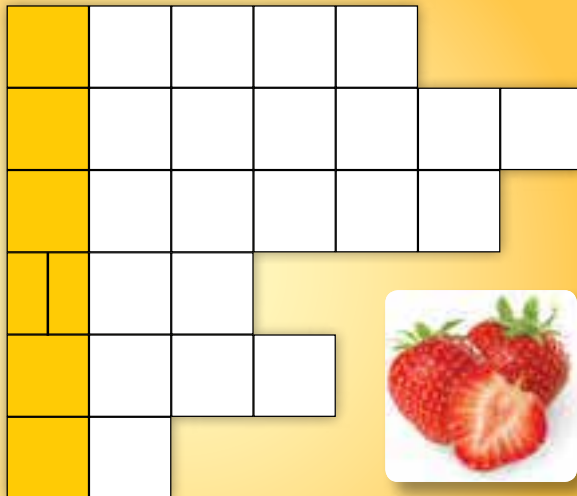
Húzd ki a betűhálóból bármilyen irányban tekergőzve az értelmes szavakat. Az egyetlen szabály, hogy egymás mellett levő betűket érints. Egy útvonalat máris bejelöltünk. Hány szót sikerül találnod? Mi 15-öt cserkészünk be.

Á	S	Ő
C	K	Ó
Ó	S	P

6

Írd be a négyzethálóba a lenti képek nevét. Hogy melyiket hova, azt betűik száma szerint könnyen kitalálhatod. A megfejtés egy szép kis erdélyi város neve.

**Októberi
megfejtések**

2. 3.
4. Fuvola

Szólj, szám!

1. Mellény, esőköpeny. Beszédes ruhanevek: elárulják, melyik testrészünkön, mikor vagy miért viseljük őket. Gyűjtsetek minél többet belőlük.
2. Ezt a feladatot az 5. oldalon keressétek. Kiss Lehel megható versében a görögteknős csak **töri a magyart**, azaz gyengén beszéli nyelvünket. Írjátok át a verset helyesre. Örölnénk, ha rímelve az új szöveg is.

szó-móka

Mit tesz a ló, ha poroszkál,
Vagy pedig, ha vágtaázik?
És a kuvasz, ha somfordál,
Avagy akár bóklászik.
Lábát szedi, aki kitér,
A riadt őz elszökell.
Nem ront be az, aki betér...
Más nyelven, hogy mondjam el?
(Gyimóthy Gábor:
Nyelvlecke)

A NEGYEDIKES CSAPATOK

Szólj, szám! pontszámuk alapján jutnak be a KAV országos döntőjébe. Szeptembertől márciusig minden feladat megfejtését küldjétek be közösen, összesítve, a csapat vagy az osztály nevében.

MASZAT MŰVÉSZ és a TÁJKÉP

Emlékeztek, hogy legutóbbi találkozásunkkor a térhatásról, a perspektíváról meséltem Nektek. A művészeket mindig foglalkoztatta a mélység, a tér, a táj ábrázolása. A tájkép fontos helyet foglal el a festészetben, akár csak a csendélet és a portré.

Az emberiség a legrégebbi időktől kezdve megfigyelte, és ábrázolta természeti környezetét, sokáig azonban csupán egy-egy kiragadott részlet szimbolikus rögzítésére szorítkozott.

Az önálló tájkép csak a XVI. század legvégén alakult ki. A táj egyes motívumai korábban gyakran szerepeltek arcképek, vallásos témák háttéréként.

Minél mélyebb nyomot hagyott az emberi tevékenység a természetben, annál fontosabb lett a táj ábrázolása. Kezdetben a vetés és aratás, a favágás képei, mind olyan tevékenységeket ábrázoltak, melyek a táj arculatán nyomot hagytak. Majd a különböző épületek, városképek vagy romos várfalak is más-más látképet eredményeztek.

Van olyan kép, festmény, mely nyitott ablakként hat a falon. Nézzetek ki az ablakon. Mit láttok? Dombokat, hegyeket, fákat, esetleg egy utcarészletet, épületeket?

Milyennek képzeltek el egy novemberi tájat? A fák alatt színes levélszőnyeg, ágaik csupaszon nyújtóznak az ég felé, a háztetők kéményei szürkén sóhajtoznak, miközben sötét felhők havas esőt szórnak a didergő bokrokra...

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Rajzolj, fess meg egy környezetben látott vagy elképzelt tájat!

Havonta
3 díjat!
sorozatunk

Júniusi kérészemre kedvenc szabadtéri játékát rajzolta le: **Rápolti Zsófia**, Aranyosgyéres (1); **Székely Boróka**, Marosvásárhely (2); **Szénási Dávid**, Dés (3).

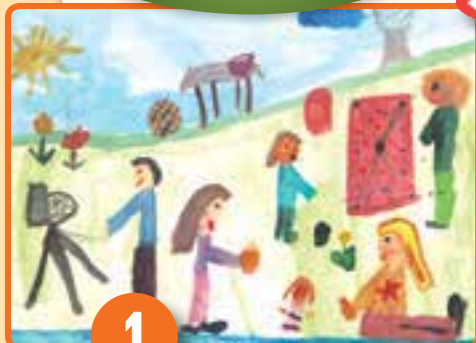
William Turner (1775–1851)

angol romantikus festő. 13 évesen készített rajzait az apja üzletének kirakatába tette ki eladni, 15 évesen már kiállított. *Eső, gőz és sebesség* című képe talán az első vonatábrázolás a festészet történetében.

Munkácsy Mihály (1844–1900)

egyik leghíresebb festőnk.
Vihar a pusztán
című vásznán az elemek ereje tombol.

1

2

3

Levelező

Kezdődik, mert vége van... Szeptemberi lapszámunkban Kiss Lehel a nyár végére, a tanév kezdetére utalt, de e mély gondolat mindenre érvényes. November elején a gyászolókat vigasztalja: a halállal vége van a földi életnek, de kezdődik valami új, a fényházába lép a lélek. November utolsó hetében vége az őszenek, de kezdődik a – reméljük – havas, fehér tél. Kezdődik a karácsonyváras izgalmas időszaka, az advent.

Én is várom a Szentestét, és várom leveleiteket is.

HARMADIKOSOK, FIGYELEM!

Nevezetek be a VII. Napsugár Öttusa Bajnokságra, amelynek lelke a mozgás, a játék és a csapatszellem. Ötféle küzdelemben kell összemérnetek erőteteket: ügyességi akadálypálya, célba dobás, helyből távolugrás, egyensúlyozás, váltófutás. Ezeket gyakoroljátok minél többet. Válasszátok ki magatok közül a négy legügyesebbet. Küzdjétek végig az iskolai, a körzeti, a megyei versenyt, hogy ti képviseljétek megyéteket az országos döntőn **Szovátán, 2017. június 10-én.**

A benevezési határidő **2017. január 31-e**, a Napsugár szerkesztőségében: naps.sziv@napsugar.ro, 0264-418001.

● A **szatmárnémeti Református Gimnázium** elemi osztályai nagy családként fogtak össze, és alkottak közös remekművet a múlt tanévben összegyűjtött, összesen 1260 darab Napsugár- és Szívárvány-bélyegből – újságolta büszkén **Mekker Melinda tanító néni.**

● Zagyva világunkban oly biztató az a derűs, tartalmas fegyelem, amely a **székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Iskola** elemi osztályait jellemzi. Honnan tudjuk ezt? Mindannyian olvasóink, barátaink, és bélyeggyűjteményükkel együtt valamilyen elkötelezettség emelkedett hangulatú osztályképüket is. **Péterffy Lenke tanító néni** a pályától, osztálya a negyediktől búcsúzott.

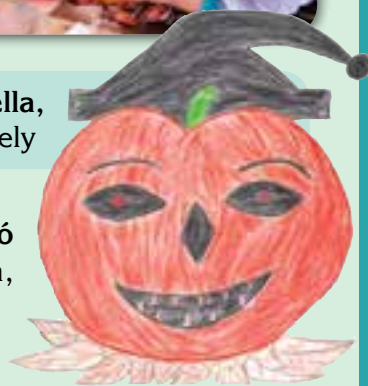

- Mindent közösen! **Hatos Gabriella** kisdiákjai a **sepsiszentgyörgyi** Ady Endre Iskolában élvezettel belezték, tisztogatták, faragták a lámpásnak való tökkobakokat.

Şuteu Izabella,
Marosvásárhely

- **Nagy Lenke** tanító néni ivói kisdiákja, **Nagy Boróka Borbála** is ott mosolyog a Nagygalambfalván

megtartott *Fától fáig, verstől versig* Kányádi Sándor Versmondó Verseny győztese között.

- **Tankó Zita** tanító néni 13. éve szervezi Nagyváradon a Barangolás Európában Általános Műveltségi Versenyt. Az **ágyai** és a **tatrosforrási** csapat egyéves Napsugár előfizetést, a legjobbak, **Szilágyi Hajnal** diákjai a marosvásárhelyi Európa Iskolából illyefalvi Napsugár-tábort nyertek.

- **Bunău Irén** tanító néni árpádi kisdiákjai hűséges olvasóink. Havonta elküldik vidám rajzaikat, kézimunkáikat, sőt néha a fényképeket is. Itt épp legújabb művüket, a mozgatható papírbábokat táncoltatják.

Biztosan sok időbe telt a Szivárványt feltalálni. Nagyon szerettük benne az útvesztőket, a ki-festőket, a meséket, verseket, de már alig várjuk, hogy a Napsugárt olvashassuk. Íme néhány mondat az őszi levelekből, amelyekkel megtoldották bélyeggyűjteményüket **Alföldy Andrea** tanító néni tavalyi másodikosai a nagyváradai Szacs vay Imre Iskolából.

- **Valter Zsuzsa** tanító néni négy év alatt sok-sok széppel, jóval tarisznyálta fel **zimándúfalui** osztályát, köztük a Szivárvány és a Napsugár minden lapszámának kincseivel is.

CSAK ÁLMOS Ő...

...Ősszel a föld

*Csak elalszik, nem hal meg;
Szeméből is látszik, hogy csak
Álmos ő, de nem beteg.*

Petőfi Sándor versét és az őszt is nagyon szeretem. Gyertek, kézimunkázzunk, hogy vidítsuk fel a bágyadt természetet és álmos társainkat.

A szépen faragott töklámpások Kováts Éva tanító néni osztályában készültek a szatmárnémeti V. Lucaciu Iskolában. Melyik a kakuktkojás köztük?

Török-Láday Gergő, Demeter Katinka tanítványa a csíkszeredai Petőfi Sándor Iskolában kartontányérból szabott sünit.

Kovács Nóra és Lorenzovici Zsófia a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Kollégiumban, Pop Ágnes tanító néni osztályában filcből varrt napot, ragasztott baglyot.

Jakab Nóra, csíkmenasági negyedikes Kolcsár Mária osztályában szalmát is használt az őszi kép megalkotásához.

A hullámpapír sünit Szilágyi-Székely Melinda tanító néni magyarlapádi nebulói készítették.

Nem hervad el a csuhéból ragasztott napraforgó. Erdei Brigitta diákjainak munkája a szatmárnémeti Bălcescu-Petőfi Iskolából.

Mihály Judit mezősámsondi
kisdiákjai kiállítást rendeztek
a színes, ötletes őszi
kézimunkákból.

A tordai Németh Leila
Kriszta, Fodor-Kiss Anna-
mária tanítványa írisztechni-
kával hajtogatott almát.

A festett alpra Szabó Ágnes
osztálya a szatmárnémeti Băl-
cescu–Petőfi Iskolában őszi fá-
kat, Mikló Evelin, Papp Sarolta
bihari kisdiákja színes ernyőt
ragasztott.

Lányok kedvence a kukoricacsuhé
baba. Ezt a csinosat Krupa Anna
avasújjvárosi tanítványa kötözték.

Fülöp Hajnal
krasznahorváti tanítványa
szirmokból, levelekből
szerkesztettek képeket.

Színes kartonból és
hullámpapírból szabták
a vidám manót Liszicsán
Enikő és Puskás Etelka
szamosújjvári diákjai.

Irkafirka

Próbálnak a rádiók
A zenebonára,
Karióka-táncosnők
Indulnak a bálba.
Ceruzák is táncolnak
A zene hangjára,
Indul már az asztalon
Írószerek bálja!
A hegyző úr felkéri
Ceruzáék lányát,
Egész éjjel táncolnak,
Míg a holdat látják.
Pirkadat van lassacskán,
Felkel a nap máris,
Indulnak a ceruzák.
Véget ér a bál is.

Lázár Éva,
Csíkszentdomokos

Ősz ül a világon, akár
deres ágon fáradt madár.
Óriás hegyek, hosszú völgyek,
erős bükkfák, magas tölgyek
levelüket elhullatják,
a nyarat elbúcsúztatják.

Balázs Blanka, Kolozsvár

Érdekes kis lányka vagyok,
rengeteg szívárványt látok.
Tündér vagyok, nem tagadom,
hajcskámban sok szín ragyog.
Sok varázslatot ismerek,
az állatokat szeretem.
Én vagyok a tündér lányka,
az emberek varázslója.

Tódor Maja, Szatmárnémeti

Fehér Evelyn, Nagyvárad

Eke Roland, Szamosújvár

Vachter Jennifer, Mezőfény

Barabás Nóra,
Gyergyószentmiklós

Odafenn a magas fán
Ott fészkelte egy kismadár.
Egész nap csak fecsegett,
Fiókait etette.
Minden állat szerette,
Viccein is nevettek.
Kis fiókák megnőttek,
Elhagyták a fészküket.
Azóta is csend van már,
Nem csicsereg a madár.
Mindenkinek hiányzik,
Visszajön majd tavaszig.

Berze Hajnal,
Székelyudvarhely

Hideg idők járnak,
zúzmarások az ágak,
köd takarja el
a borongós tájat.
A szél megunja
a bömbölést egyedül,
ezért egymagában
álomba szenderül.
Elrepülnek a varjak,
utánuk a csókák,
megnyugszik a szél is,
mély csendbe vonul az ég is.
Feladja már a szél,
a varjak is elmennek.
Itt van mindjárt a tél,
vége van az őszenek.

Vinczei Hajnal
szentgericei tanítványai:
Batizán Balázs, Szócs
Lídia, Benke Róbert, Bőr
Orsolya és Szövérfi Hilda

Fejér Tímea,
Csíkszentgyörgy

Budai Beatrix Nóra,
Marosvásárhely

Itt van az ősz,
bár senki sem várja,
az erdő sok fája
nagyon bánja.
Esik az eső,
lengenek az ágak,
mindnyájan a szép
tavaszra várnak.

Balázs Brigitta,
Sárvásár

Üveghegyen üveg ház,
üveg házban üveg ágy,
üveg ágyban üveg párna,
üveg párnán Üveg Panna.
Panna mellett üveg kutyus
üveg hangon csikorgat.
Ha az üveg kutyus
nem csikorgatna,
a mesém is tovább tartana.

Szőcs Gyopár,
Marosvásárhely

Egy díszes liba felhőkön ült,
Csillagokkal játszott,
Éjjel és nappal csak énekelt,
Égi virágokból masnit kötött,
És angyalokkal verset költött!

Dudás Franciska,
Nagyvárad

Van nekem egy kutyám,
ő a magyar vizslám.
Nagyon-nagyon játékos,
néha kicsit bolondos.
A vadakat meglesi,
néha meg is kergeti.
Hívásomra felém tart,
hisz én vagyok a gazdája.

Tanászi Beáta,
Nyárádszereda

Volt nekem egy hörcsögöm,
Az én kis örömöm,
A neve Bodza,
A szívem örömhözója.
Ő most már nincs köztünk,
De emléke mindig él.
A kalitka, mi övé volt,
Most már egy más hörcsögé.

Szabó Eszter,
Marosvásárhely

Vass Krisztina,
Szászrégen

Fentről a felhő sírdogál,
Lentről valami meg nem áll,
S egyszer útját állja egy zebra,
Olyan volt, mint egy
Félelmetes halikra.
S egyszer az esernyő alól
Kikukucsál valaki,
Csak az eső zaját lehetett hallani.
És lassan az esernyőket
Elvitte a szél,
A napocska előbukkant,
Mint egy fényes él.

Szélyes Panna, Kolozsvár

Vajda Anita,
Gyergyószentmiklós

Fújdogál a szél,
Susog a dér,
Minden gyermek
Nyugovóra tér.
Csend van a házban,
Csend van az utcán,
Elhalkul a város zaja,
Nem hallatszik a sziréna,
És ez mindent megér.

Nagy Mihály Bálint,
Székelyudvarhely

Csángó Ottilia Jolanda,
Diószeg

Címlap:
BAK SÁRA

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

Dávid Róbert a marosvásárhelyi R. Guga Iskola negyedikesé. Azért szereti a vízilabdát, mert ott „úszunk, labdázunk, játszunk. Nyertünk is már, de nem ez a fontos, hanem hogy a dobás legyen pontos. Sportolj te is!” – üzeni lelkesen, és már úszik is tova.

Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!

Fekete István: Vuk
Székely Dávid rajza, Marosvásárhely

Kézimunkázz,
és küldj képet róla!

Olvass,
és küldj rajzot róla!

A szatmárnémeti Hám János Római Katolikus Liceumból röppent hozzánk Doloczki Márta tanító néni tavalyi negyedikesének csodamadara. Ha ti is elkészítitek, színekkel dalol majd, és elűzi osztályotokból az őszi szürkeséget.

A tudós bagoly a tanulásban segít majd. Száraz levelekből, igazi tollból és papírból alkották Máté Erna balavásári kisdíákjai.

Ünnepeljünk!

60 ÉVES A NAPSUGÁR. Küldjétek ti is fényképet, rajzot, kézimunkát, néhány köszöntő sort postán, világhálón vagy a két Napsugaras bácsival, hogy benne legyetek a – reméljük – sokszáz oldalas emlékkötetben, melyet gyermekeitek, unokáitok is lapozgatnak majd.

E lapszám támogatói:

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapítvány

nka
Nemzeti Kulturális Alap

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY

Vágjátok ki a bélyeget,
és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 4 lej, 400 Ft

